

Kretingos miesto įkūrėjo Jono Karolio Chodkevičiaus 390 – tosios mirties metinės

(mirė 1621 m. rugsėjo 24 d. Chotino pilyje Ukrainoje)

**LDK etmonas, Vilniaus vaivada Jonas Karolis Chodkevičius / Nežinomas
Lietuvos XVIII a. dailininkas. - XVII a.**

(<http://www.epaveldas.lt/vbspi/>)

Apie parodą

2011 metais rugsėjo 24 dieną sukanka 390 metų, kai mirė Chodkevičius (Katkevičius, Katkus) Jonas Karolis – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valstybės ir karo veikėjas, Vilniaus vaivada, Kretingos miesto, bažnyčios, vienuolyno ir mokyklos įkūrėjas, [Kretingos rajono Garbės pilietis](#).

Šiai sukakčiai parengta paroda, kurioje panaudota medžiaga iš Kretingos M. Valančiaus viešosios bibliotekos elektroninio katalogo, kraštotyros fondo, Kretingos savivaldybės M. Valančiaus viešosios bibliotekos interneto svetainės Personalijų žinyno (<http://www.kretvb.lt>), suskaitmeninto kultūros paveldo duomenų banko portalo e. paveldas (<http://www.epaveldas.lt/vbspi/>)

Parodą parengė vyr. bibliografė Lolita Miežienė

Biografija

Jonas Karolis Chodkevičius

Autorius Julius Kanarskas Didžiausias nuopelnas Kretingos istorijoje tenka vienam žymiausių XVII amžiaus pradžios Europos karvedžių, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valstybės (LDK) ir karo veikėjui, Kretingos bažnyčios, vienuolyno, miesto ir mokyklos įkūrėjui Jonui Karoliui Chodkevičiui. Jis gimė 1560 metais LDK pėstininkų etmono Jono Jeronimo Chodkevičiaus šeimoje. Jono Karolio mama buvo kilusi iš garsios Krokuvos vaivadų Zborovskių giminės. Tėvas Jonas Jeronimas Chodkevičius buvo žymus LDK karo ir valstybės veikėjas, prisidėjo prie Vilniaus universiteto steigimo. Būdamas Žemaičių seniūnu, 1572 metais įkūrė Skuodo (Johanesbergo) miestą ir įsigijo iš didžiojo Lietuvos kunigaikščio Kretingos valdą.

Jonas Karolis mokslo pradmenis įsigijo tėvo dvaruose. Vėliau įstojo į Vilniaus universitetą, kurį baigęs studijavo Ingolštato (Vokietija) ir Paduvos (Italija) universitetuose. Grįžęs į gimtinę tapo didžiojo kunigaikščio Zigmanto Vazos dvariškiu. Valdovas jam suteikė LDK taurininko titulą.

Jau jaunystėje Jonas Karolis Chodkevičius pasižymėjo kaip gabus karvedys, teorinių ir praktinių žinių įsigijęs keliaudamas po Europą. Jis atsidėjo istorinei ir karinei literatūrai, mūšių planų bei schemų sudarinėjimui, praktiškam rūmų kariuomenės kariniam mokymui. Nuo 1595 metų pasišvenčia nuolatinei karo tarnybai: numalšino Stepano Nalivaikos vadovaujamą kazokų maištą Ukrainoje, sėkmingai žygiavo į Moldaviją.

1600 metais Jonas Karolis Chodkevičius buvo paskirtas Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės lauko etmonu ir 1601-1609 metais vadovavo Lietuvos kariuomenei kovose su Švedija dėl Livonijos Uždauguvio žemių. Jau 1601 metais kartu su Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didžiuoju etmonu Kristupu Mikalojumi Radvila Perkūnu jis pasižymėjo mūšyje ties Kokenhauzenu (dabar – Kokneze, Latvija).

Perėmęs iš K. M. Radvilos Perkūno didžiojo etmono bulavą, Jonas Karolis Chodkevičius, turėdamas žymiai mažiau karių, 1605 metų rugsėjo 27 dieną ties Kircholmu (dabar – Salaspils, Latvija) sutriuškino vieną galingiausių to meto

Europoje švedų karaliaus Karolio IX kariuomenę.

Ši pergalė išgarsino Jono Karolio Chodkevičiaus vardą Europoje ir už jos ribų. Jį sveikino Romos popiežius Povilas V, Šv. Romos imperijos imperatorius Rudolfas, Anglijos karalius Jokūbas, turkų sultonas Achmedas I, persų šachas Abbas I Didysis. Flandrijoje buvo audžiami šilkiniai gobelenai, vaizduojantys Kircholmo mūšį. Lietuvoje apie Joną Karolį Chodkevičių buvo kuriamos dainos, kurios ypač populiarios buvo jo karių tarpe. Apie

pergalę poetai kūrė eiles ir poemas, dailininkai tapė paveikslus. Laimėjimo įkvėptas Laurencijus Bojeris parašė lotynų kalba poemą "Karolių mūšis", kurią 1606 metais išspausdino Vilniaus akademijos spaustuvė.

Nutraukus kovas su švedais, Jonas Karolis Chodkevičius vadovavo jungtinės Lenkijos ir Lietuvos kariuomenėms žygiams į Maskvą, kovojo su turkais ir Krymo totoriais.

Jonui Karoliui Chodkevičiui didysis kunigaikštis Zigmantas Vaza patikėjo ir svarbius valstybinius postus. Nuo 1599 metų jis buvo Žemaičių seniūnu, o 1616 metais paskirtas Vilniaus vaivada, t.y. tapo dešiniąja valdovo ranka.

Būdamas Žemaičių seniūnu, Jonas Karolis Chodkevičius 1602 metais Kretingoje pastatė pirmąją, medinę bažnyčią ir pasikvietė vienuolius bernardinus (pranciškonus observantus), kuriems 1605-1617 metais pastatė naują, mūrinę bažnyčią ir pirmąjį Žemaitijoje vienuolyną. 1609 metais Kretingos valdoje jis įkūrė miestą, kurį pavadino Karolštatu. Tėvo įsteigtame Johanesbergo (Skuodo) mieste 1614 metais pastatė mokyklą, o Kražiuose įsteigė jėzuitų kolegiją, kuri turėjo tapti Žemaičių seniūnijos švietimo ir kultūros židiniu.

Grafas Jonas Karolis Chodkevičius priklausė turtingiausių Lietuvos didikų grupei. Jo dvarai ir valdos buvo išsimėtę po Žemaitiją, Kuršą, Lietuvą, Baltarusiją. Vilniuje, Pilies gatvėje ir šiandien tebestovi Chodkevičių rūmai.

Vis tik, mėgiamiausia grafo valda buvo Kretingos dvaras ir jo įkurtasis Karolštato (Kretingos) miestas. Kunigas Petras Ruškys teigė, kad "... iš grafo Chodkevičiaus laikų yra dar Kretingoje du nepaprasto storumo ažuolai, po kurių sulig padavimu būdamas Kretingoje dažnai sėdėdavo grafas" (Šv. Pranciškaus varpelis. 1923, Nr. 2). Žemaitijos tyrinėtojas Juzefas Perkovskis iš Kretingos grafo Aleksandro Tiškevičiaus taip pat girdėjęs apie "mylimiausią etmono" ažuolą, kurį dar prieš Pirmąjį pasaulinį karą nuvertė audra. Sodininkas, bandęs suskaičiuoti rieves, patvirtino, kad ažuolas tikrai siekiaš Jono Karolio Chodkevičiaus laikus (Gimtasai kraštas. 1934, Nr. 3-4).

Jono Karolio Chodkevičiaus simpatijas Kretingai patvirtina ir tai, kad Viešpaties Apreiškimo Švč. Mergelei Marijai bažnyčioje po didžiuoju altoriumi jis įrengė rūšį, kuriame palaidojo abu savo sūnus Kazimierą ir Jeronimą Krizostomą Chodkevičius, seserį Kristiną Forensbach ir žmoną Sofiją Mieleckaitę. Išvykdamas į paskutinįjį savo mūšį, 1620 metais grafas surašė testamentą, kuriame prašė palaidoti jį Kretingoje greta vaikų ir žmonos. Deja, jo paskutinė valia nebuvo įvykdyta.

Jonas Karolis Chodkevičius mirė 1621 metų rugsėjo 24 dieną nuo sunkių žaizdų, kurias patyrė jo vadovaujamai jungtinei Lenkijos-Lietuvos kariuomenei ginant nuo gausių turkų ordų Chotino tvirtovę (Černovcų sritis, Ukraina). Po mūšio jo kūnas buvo perkeltas į Kamenecą, o vėliau antroji grafo žmona Ona Aloyzė Ostrogiškė jį išsivežė į Ostrogą (Ukraina) ir ten pastatytame kape 1622 metais palaidojo. Auksu aptaisyta grafo širdis buvo pakabinta prie altoriaus Didžiosios Berestovicos bažnyčioje (Baltarusija), o kaukolė padėta Mlynovo (Ukraina) dvaro koplyčioje.

Ir po mirties grafą Joną Karolį Chodkevičių lydėjo šlovė. 1621 metais paskutinįjį jo mūšį su turkais poemoje "Šventoji litotezė" apdainavo žymus poetas Motiejus Kazimieras Sarbievijus. Knyga buvo papuošta iliustracijomis, vaizduojančiomis didįjį etmoną mūšio metu bei pergalės simboliais apipintą jo portretą. 1642 metais Vilniuje buvo išleista Petro Kazimiero Lackio parašyta panegirika "Septyni didvyriai Chodkevičiai", kurios tituline lape išspausdinti vario raižytojo

Konrado Getkės sukurti Chodkevičių portretai. XVIII amžiuje dailininkas Pranciškus Smuglevičius nutapė paveikslą, vaizduojantį paskutines Jono Karolio Chodkevičiaus gyvenimo valandas prie Chotino tvirtovės. 1781 metais pasirodė Adomo Naruševičiaus parašyta dviejų dalių Jono Karolio Chodkevičiaus biografija (Naruszewicz A. *Historya Jana Karola Chodkiewicza*). 1850 metais Žegota Paulis išleido Lvove (Ukraina) Samuelio Brodovskio parengtą knygą, kurioje aprašyti visi Lenkijos ir Lietuvos kariuomenių etmonai, pateikiami jų herbai ir portretai (*Żywoty hetmanów krolestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego z materialów po Samuelu Brodowskim w Podhorcach znalezionych wydał Żegota Pauli. Łwów, Stanisławów i Tarnów, nakład Jana Milikowskiego, 1850*). Jono Karolio Chodkevičiaus laiškų tyrinėtojas S. Golembevskis 1854 metais parašė straipsnį apie dvasinį ir moralinį grafo gyvenimą, o V. Chomentovskis 1875 metais minėtus laiškus paskelbė.

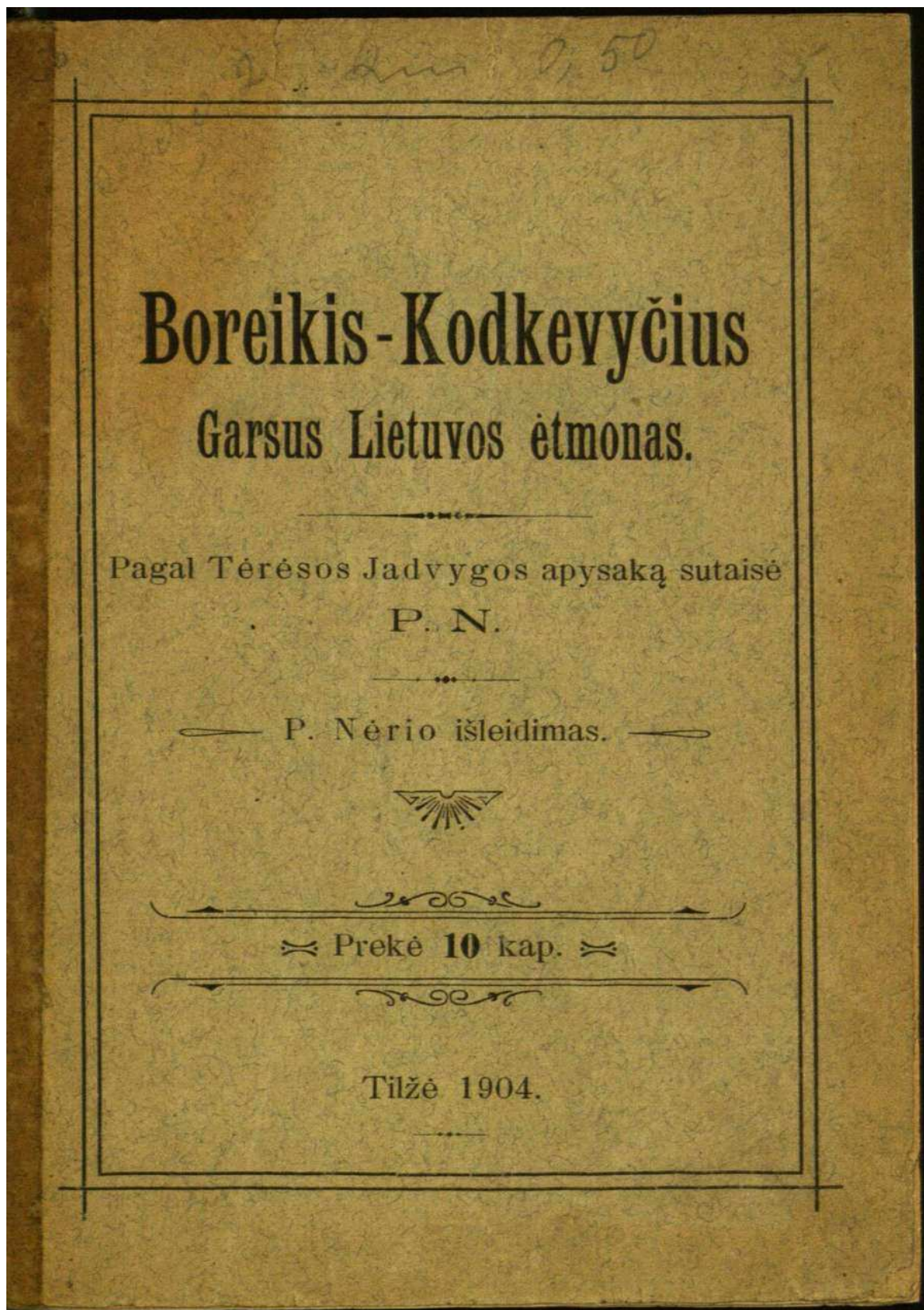
Nepriklausomybės metais Jono Karolio Chodkevičiaus asmeniu susidomėjo ir lietuviai mokslininkai. 1921 metais "Mūsų Žinyne" (Nr. 3) V. Biržiška paskelbė straipsnį "Didysis Lietuvos etmonas Jonas Karolis Katkevičius". 1925 metų "Karo archyvo" I-ame tome pasirodė vyr. leitenanto Balčiūno darbas "Pirmasis švedų karas ir Kircholmo kova". Gan smulkiai grafo gyvenimas aprašomas "Lietuviškosios enciklopedijos" V tome, išleistame 1937 metais Kaune.

Tarpukariu ir kretingiškiai susivokė esą skolingi Jonui Karoliui Chodkevičiui už miesto, bažnyčios, vienuolyno ir mokyklos įkūrimą ir jo vardu pavadino vieną pagrindinių miesto gatvių. Tiesa, sovietmečiu ji buvo pervadinta Liudo Giros vardu, tačiau 1990 metais gatvei grąžintas J. K. Chodkevičiaus vardas.

Viešpaties Apreiškimo Švč. Mergelei Marijai bažnyčioje Kretingoje Joną Karolį Chodkevičių primena jo ir žmonos portretai, kabantys priešais Šv. kankinės Barboros ir Šv. Pranciškaus altorius. Be to, menotyrininko K. Čerbulėno nuomone, Joną Karolį Chodkevičių ir jo šeimos narius vaizduojančios portretinės hermos puošia bažnyčios pagrindines ir šonines (vedančias į zakristiją) duris. Keletas Jono Karolio Chodkevičiaus portretų ir graviūrų saugoma Lietuvos ir Lenkijos muziejuose.

- 1. Kanarskas, J.** Jonas Karolis Chodkevičius : [biografija] / Julius Kanarskas. - Iliustr. // Kretingospranciskonai.lt [Elektroninis isteklius]. - Kretinga : Kretingos pranciškonų vienuolynas, [2007]-. - 2008, kovo 6. Prieiga per internetą:
<http://www.kretingospranciskonai.lt/index.php?option=com_content&view=article&id=63:jonas-karolis-chodkevičius&catid=23:ymios-asmenybs&Itemid=67>

Leidiniai

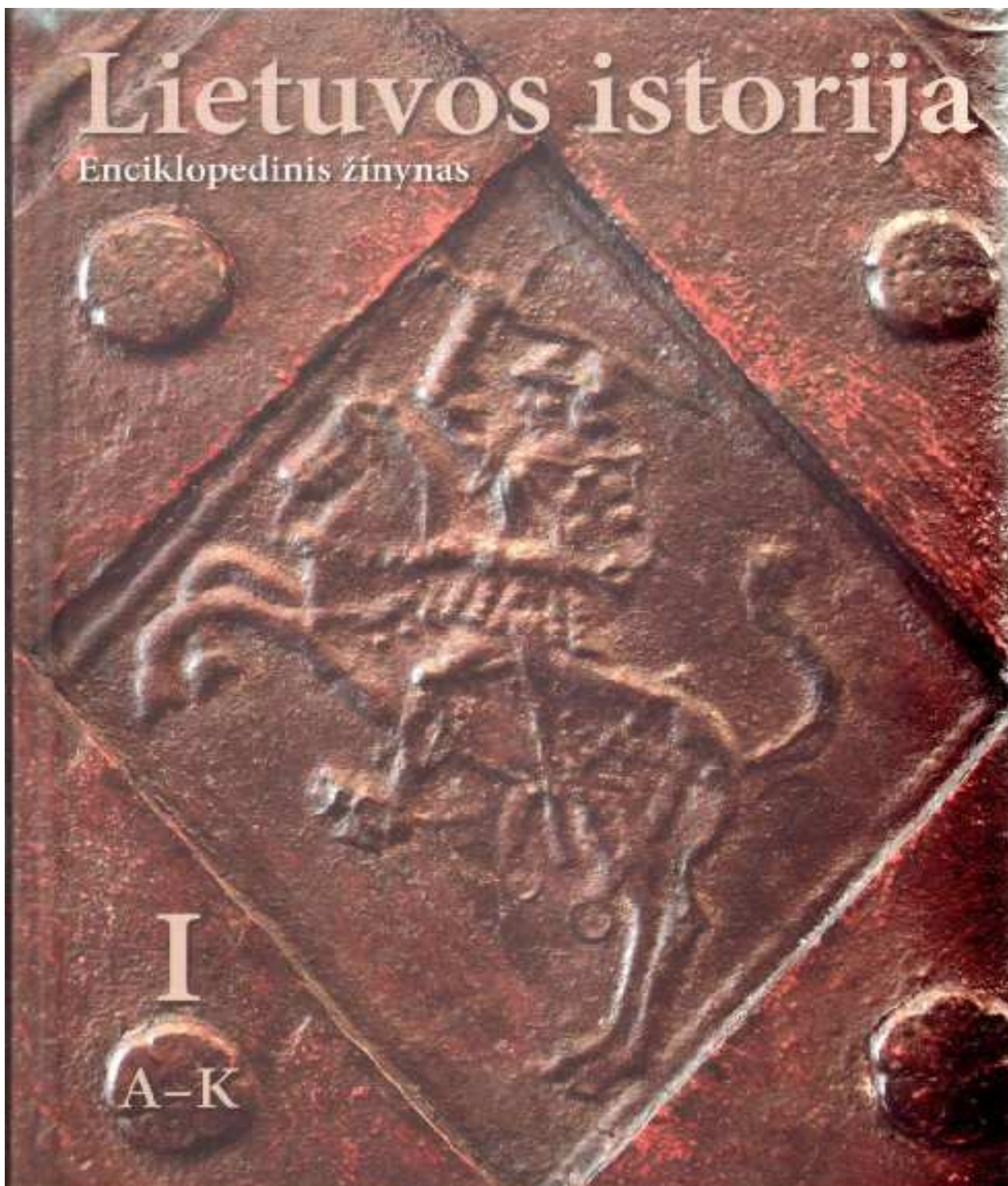
Boreikis-Kodkevyčius garsus Lietuvos etmonas / pagal Térésos Jadvygos apysaką sutaisė P.N. - Tilžė : P. Nėrio išleidimas, 1904. – 16 p.
(<http://www.epaveldas.lt/vbspi/>)

JULIUS KANARSKAS

KRETINGOS DVARO SAVININKAI

Kanarskas, J. Grafai Chodkevičiai. *Kretingos dvaro savininkai*, Kretinga [i. e. Klaipėda : Druka], 2009, p. 11-14.
(Kraštotyris fondas)

Tyla, A. Chodkevičius Jonas Karolis Katkevičius, Katkus : [biografija], *Lietuvos istorija*, Vilnius : Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras, 2011, T. 1, p. 276.
(Kraštotyros fondas)

Bibliografija

1. **Balaišis, A.** Karvedys, nepatyręs pralaimėjimo gėdos. - Iliustr. *Kariūnas*. 2004, Nr. 3, p. 32-35.
2. **Beniušienė, I.** Bažnyčios fundatorių giminės sarkofagai restauruojami po trijų šimtmečių. *Pajūrio naujienos*. 2001, rugs. 7, p. 1
3. **Beniušienė, I.** Į bažnyčią parvežami du sarkofagai. - Iliustr. *Pajūrio naujienos*. 2004, geg. 11, p. 1.
4. **Beniušienė, I.** Į bažnyčią sugrįžo du sarkofagai. - Iliustr. *Pajūrio naujienos*. 2004, rugs. 17, p. 3.
5. **Beniušienė, I.** Istorikai prisiminė Kretingos miesto ištakas ir jo įkūrėją / Irena Beniušienė ; Dariaus Šypalio nuotr. - Iliustr. *Pajūrio naujienos*. 2005, birž. 10, p. 2.
6. **Beniušienė, I.** Kretingos bažnyčios rūsiuose - restauruota kriptą ir sarkofagai. - Iliustr. *Vakarų Lietuva*. 2006, saus. 10-16 (Nr. 2), p. 4, 6.
7. **Beniušienė, I.** Kriptą vėl priglaudė miesto geradarių palaikus / Irena Beniušienė ; Pauliaus Gvildžio nuotr. - Iliustr. *Pajūrio naujienos*. 2005, rugpj. 16, p. 8.
8. **Braziūnienė, A.** Jono Karolio Chodkevičiaus bibliotekos pėdsakais. - Santr. liet. - Bibliogr.: 11 pavad. *Informacijos mokslai*, T. 20 (2002), p. 100-105.
9. **Čepulevičius, G.** Kretingos miesto jubiliejui ir J. K. Chodkevičiaus atminimui : [eilėraštis]. *Kretingai ir jos žmonėms. Gyvenimo paletė*. - Telšiai : Spaudos lankas, 2005, p. 73.
10. **Daujotas, J.** Apie Lietuvos karvedį, kurį sveikino net ir popiežius, karalius, imperatorius, sultonas ir šachas. - Iliustr. *Lietuvos aidas*. 1997, saus. 17, p. 21.
11. **Gajauskas, B.** Ar buvo Jonas Karolis Chodkevičius? : [nuomonė]. - Rubrika: Mums rašo. *Pajūrio naujienos*. 2009, rugs. 11, p. 6.
12. Iškilis paminklas Jonui Karoliui Chodkevičiui - "Švyturio" inform. *Švyturys*. 2006, saus. 14, p. 8.
13. Išrinkti geriausi projektai - "Švyturio" inf. *Švyturys*. 2008, bal. 4, p. 8.
14. **Jomantaitė, D.** Į Kretingą sugrįžo Jonas Karolis Chodkevičius / Diana Jomantaitė ; Ritos Nagienės nuotr. - Iliustr. *Pajūrio naujienos*. 2009, birž. 12, p. 1, 3.
15. **Jomantaitė, D.** Paminklo vietoje archeologai pradėjo tyrimus / Diana Jomantaitė ; Ritos Nagienės nuotr. - Iliustr. *Pajūrio naujienos*. 2009, bal. 24, p. 5.
16. Jonas Karolis Chodkevičius : [biografija]. - Iliustr. *100 iškiliausių Lietuvos žmonių*, Vilnius : Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2009, p. 44-45.
17. Jonas Karolis Chodkevičius : asmenybės : [biografija]. - Portr. *Lietuvos karyba*, Kaunas : Šviesa, 2011, p. 111.
18. Jonas Karolis Chodkevičius : XVII a. pirmasis ketvirtis : [reprodukcija]. - Portr. *Portretas XVI-XVIII a. Lietuvoje*, Vilnius : Mokslas, 1984, p. 114, 116, 232, 235, 237.
19. Jonas Karolis Chodkevičius (1560-1621) : [testamentas]. - Portr. *Žymių žmonių testamentai*, Vilnius : Rosma, 2002, p. 34.

20. Jonas Karolis Chodkevičius (1560-1621) : [biografija]. - Portr., iliustr. *Lietuvos valstybės kūrėjai*, Vilnius : Lietuvos dailės muziejus, 2006, T. 1, p. 88-89.
21. Jonas Karolis Chodkevičius : 1560-1621 m. *Asmenybės istorijos pamokose*, Vilnius : Vaga, [2000], p. 184-185.
22. **Kakanauskas, A.** Pasirinkdami pigesnę projektą konkurso sąlygų nepažeidė. *Švyturys*. 2008, liep. 26, p. 3.
23. **Kakanauskas, A.** Susitikimai prie jūros Žemaitijoje / Antanas Kakanauskas ; autoriaus nuotr. - Iliustr. - Tęs. Pradžia: Nr. 88 - Rubrika: Prie kavos puodelio. *Švyturys*. 2007, saus. 27, p. 5.
24. **Kanarskas, J.** Bernardinų vienuolyno įkūrimas Kretingoje / Julius Kanarskas. - Iliustr. *Kretingospranciskonai.lt* [Elektroninis išteklius], Kretinga : Kretingos pranciškonų vienuolynas, [2007], 2008, kovo 6.
25. **Kanarskas, J.** Grafai Chodkevičiai. - Portr. *Kretingos dvaro savininkai*, Kretinga [i. e. Klaipėda : Druka], 2009, p. 11-14.
26. **Kanarskas, J.** Jonas Karolis Chodkevičius : [biografija] / Julius Kanarskas. - Iliustr. *Kretingospranciskonai.lt* [Elektroninis išteklius], Kretinga : Kretingos pranciškonų vienuolynas, [2007], 2008, kovo 6.
27. **Kanarskas, J.** Joną Karolį Chodkevičių prisimenant. - Iliustr. *Švyturys*. 1990, gruod. 12, p. 1-2.
28. **Kanarskas, J.** Jonas Karolis Chodkevičius - Kretingos miesto įkūrėjas. - Iliustr. *Švyturys*. 1989, saus. 21.
29. **Kanarskas, J.** Jonas Karolis Chodkevičius - žymiausias Lietuvos karvedys. - Iliustr. *Klaipėda*. 2000, lapkr. 18, p. 8.
30. **Kanarskas, J.** Kretinga yra senesnė už mūsų sostinę Vilnių : [pokalbis su Kretingos muziejaus istorijos skyriaus vedėju Juliu Kanarsku / kalbino] Irena Beniušienė ; Dariaus Šypalio nuotr. - Iliustr. *Pajūrio naujienos*. 2006, birž. 9, p. 1, 3.
31. **Karečkaitė, A.** Eksponuojami paminklo projektai / Aldona Karečkaitė ; Dariaus Šypalio nuotr. *Pajūrio naujienos*. 2008, bal. 8, p. 3.
32. **Karečkaitė, A.** Kretinga turės paminklą Jonui Karoliui Chodkevičiui. *Pajūrio naujienos*. 2008, saus. 11, priedas "Smiltys", Nr. 1 (115), p. 2.
33. **Karečkaitė, A.** Tarėsi dėl paminklo. *Pajūrio naujienos*. 2009, kovo 27, p. 3.
34. **Keil, M.** Jonas Karolis Chodkevičius : [reprodukcija] / Michael Keil (piešėjas) ; Carl Gottlieb Rasp (raižytojas). - Portr. *Portretas XVI-XVIII a. Lietuvoje*, Vilnius : Mokslas, 1984, p. 236.
35. Konkursas "Laiko ženklai" - "Švyturio" inform. *Švyturys*. 2005, bal. 16, p. 3.
36. Krepšinio turnyras - Kretingos miesto šventei - "P. n." Informacija. *Pajūrio naujienos*. 2010, birž. 15, p. 19.
37. Kretingos miesto įkūrėjas Jonas Karolis Chodkevičius (paveikslas Kretingos bažnyčioje) : [tapyba : spalvota reprodukcija] / [Sigito Varno fotogr.]. *Po Lietuvą*, Vilnius : Algimantas, 2004, p. 243.
38. **Petraitienė, S.** Iš šimtmečių ataidinti šlovė : Kretingai - 750 metų. - Iliustr. *Švyturys*. 2003, bal. 26, p. 3.
39. **Petraitienė, S.** Stato paminklą [Kretingos] miesto įkūrėjui [J.K. Chodkevičiui]. - Iliustr. *Ūkininko patarėjas*. 2003, geg. 6, p. 14.

40. Politikai sako pasirengę ginti gyventojų interesus. *Pajūrio naujienos*. 2007, liep. 27, p. 2.
41. **Skripkauskas, J.** Miesto įkūrėjas pažvelgė į šiandieninę Kretingą. - Iliustr. *Ūkininko patarėjas*. 2009, birž. 16, p. 12.
42. **Stonkuvienė, L.** Pradėta restauruoti Chodkevičių šeimos kriptą. - Iliustr. *Švyturys*. 2003, vas. 12, p. 8.
43. **Stonkuvienė, L.** Prisiminta miesto istorija, jo įkūrėjas / Laima Stonkuvienė ; Gintauto Maciaus nuotr. - Iliustr. *Švyturys*. 2005, birž. 11, p. 1-2.
44. Tarp iškiliausių Lietuvos 1000-mečio asmenybių - trys Kretingą garsinę didžiavyriai. - Pagal spaudą. *Švyturys*. 2009, geg. 16, p. 6.
45. **Tyla, A.** Chodkevičius Jonas Karolis Katkevičius, Katkus : [biografija]. *Lietuvos istorija*. - Vilnius : Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras, 2011, T. 1, p. 276.
46. **Valančiutė, V.** Kretingoje stovi paminklas miesto įkūrėjui. - Iliustr. *Švyturys*. 2003, liep. 19, p. 3.
47. **Venckuvienė, A.** Paaiškėjo, kas statys paminklą J. K. Chodkevičiui / Audra Venckuvienė ; Dariaus Šypalio nuotr. - Iliustr. *Pajūrio naujienos*. 2008, liep. 18, p. 5.
48. **Venckuvienė, A.** Paminklą J. K. Chodkevičiui statys kitoje vietoje / Audra Venckuvienė ; Dariaus Šypalio nuotr. - Iliustr. *Pajūrio naujienos*. 2008, gruod. 5, p. 2.
49. **Venckuvienė, A.** Naujoms paminklo idėjoms trūksta tūkstančių / Audra Venckuvienė. - Iliustr. *Pajūrio naujienos*. 2009, saus. 30, p. 3.
50. **Venckuvienė, A.** Paminklo kūrėjus egzaminavo rajono valdžia / Audra Venckuvienė ; Dariaus Šypalio nuotr. - Iliustr. *Pajūrio naujienos*. 2009, kovo 6, p. 5.
51. **Venckuvienė, A.** Vertingiausiam paminklui pagailėjo pinigų / Audra Venckuvienė ; Dariaus Šypalio nuotr. - Iliustr. *Pajūrio naujienos*. 2008, liep. 22, p. 1-2.
52. Vienuolynai ir jų bibliotekos politinių pervartų epochoje : vienuolynai ir bibliotekos švietimo tarnyboje. - Iliustr. *Vienuolynų bibliotekos Lietuvoje 1795-1864 metais*, Vilnius : Versus aureus, 2005, p. 72-73.
53. **Vitkauskienė, V.** Aiškėja paminklo J. K. Chodkevičiui kūrėjai ir statytojai. - Iliustr. *Pajūrio naujienos*. 2008, liep. 4, p. 3.
54. **Vitkauskienė, V.** "Atminties vainikas Jonui Karoliui Chodkevičiui" : dvaro šventė. *Pajūrio naujienos*. 2009, liep. 14, p. 5.
55. **Vitkauskienė, V.** Išrinko geriausius paminklo projektus. *Pajūrio naujienos*. 2008, bal. 11, p. 13.
56. **Vitkauskienė, V.** Paminklas Kretingos įkūrėjui tebėra piešiniuose. - Iliustr. *Pajūrio naujienos*. 2008, lapkr. 7, p. 3.
57. **Vitkauskienė, V.** Paminklo miesto įkūrėjui luktelėti. - Iliustr. *Pajūrio naujienos*. 2003, liep. 18, p. 4.
58. **Vitkauskienė, V.** Skiriami pinigai dvaro malūnui, bažnyčiai, Chodkevičių koplyčiai renovuoti. *Pajūrio naujienos*. 2003, saus. 10, p. 6.
59. **Vitkauskienė, V.** Stringa paminklo statyba. *Pajūrio naujienos*. 2009, vas. 20, p. 3.

60. **Vitkauskienė, V.** Vienas per trylika parų dviračiu nuvažiavo 2300 km / Vitalija Vitkauskienė ; Dariaus Šypalio nuotr. - Portr. *Pajūrio naujienos*. 2009, liep. 31, p. 16.
61. **Zalietckas, D.** Padėka Kretingos miesto įkūrėjui / Danius Zalietckas ; autoriaus nuotr. - Iliustr. *Švyturys*. 2009, birž. 17, p. 4-5.
62. **Zalietckas, D.** J. K. Chodkevičiaus takais / Danius Zalietckas ; G. Maciaus nuotr. - Iliustr. *Švyturys*. 2009, rugpj. 8, p. 7.
63. **Zalietckas, D.** Padėka Kretingos įkūrėjui. - Iliustr. *Palangos tiltas*. 2009, birž. 17 (Nr. 45), p. 6.
64. **Zalietckas, D.** J. K. Chodkevičius Kretingoje - dar tūkstančiui metų / Danius Zalietckas ; G. Maciaus nuotr. - Iliustr. *Švyturys*. 2009, birž. 13, p. 7.
65. **Zalietckas, D.** Materializuojasi paminklo Jonui Karoliui Chodkevičiui vizija / Danius Zalietckas ; G. Maciaus nuotr. - Iliustr. *Švyturys*. 2008, gruod. 6, p. 3.
66. **Zalietckas, D.** Istorikai apie Kretingą ir J. K. Chodkevičių / Danius Zalietckas ; G. Maciaus nuotr. - Iliustr. *Švyturys*. 2009, birž. 13, p. 3.
67. **Vitkauskienė, V.** Vienas per trylika parų dviračiu nuvažiavo 2300 km / Vitalija Vitkauskienė ; Dariaus Šypalio nuotr. - Portr. *Pajūrio naujienos*. 2009, liep. 31, p. 16.

Parengė vyr. bibliografė Lolita Miežienė